

Внос-износ: Защо украинското зърно ядоса българските земеделци?

Новини | Общество | на 21.09.2023 07:00 | от Зорница Стоилова

Защо говорим за това?

От спора за цените, конкуренцията, вноса и износа на украинско зърно можеш да научиш много за това как работи търговията, която движи света около нас.

За българското правителство тази седмица започна с протести. Хора с различни професии, като фермери и миньори, блокираха улиците на София с различни искания.

Най-впечатляващ беше протестът на българските земеделци, който започна в понеделник. Те блокираха важни пътища в цялата страна. Във вторник блокираха и входа на София с трактори и други земеделски машини.

Какво ги е ядосало?

Едно решение, което беше взето от [Народното събрание](#) и подкрепено от [правителството](#). С него българските депутати отмениха забраната да се внасят земеделски култури, като пшеница и слънчоглед, от Украйна. Това значи, че могат да се продават свободно у нас.

[Президентът на Украйна Володимир Зеленски](#) благодари на България за това решение в социалната мрежа X и каза, че страната ни е пример за истинска солидарност.

А защо изобщо е имало забрана за внос от Украйна?

Повечето държави слагат специална такса, която прави произведените в други страни стоки по-скъпи. Тази такса се нарича "мито". Така се помага на производителите вътре в самата страна. Когато купувачите избират, те често избират по-евтината стока, нали? Страните от Европейския съюз нямат мито помежду си, но облагат с мито стоките на други държави.

Когато Русия нападна Украйна миналата година, [Европейският съюз \(ЕС\)](#) реши да отмени митото за внос от Украйна. Така продуктите от Украйна стигнаха без оскъпяване на европейските пазари. С това ЕС искаше да подпомогне икономиката на Украйна, която пострада много заради войната.

Това решение обаче не се хареса на някои държави. Пет от тях въведоха забрана на техните пазари да се внасят земеделски продукти от Украйна. Това бяха България, Румъния, Унгария, Полша и Словакия.

ЕС прие това, но като временна мярка, докато намери единен начин, по който да разреши спора. България въведе временна забрана за внос на зърно, мляко, месо и други храни от Украйна през април тази година. На 15 септември изтече срокът, в който трябваше да я вдигне.

Но какво е това внасяне и изнасяне?

И защо някои държави искат да го забранят?

Както вече сме ти разказвали, [световната икономика се движи от търговията между държавите по света](#). Всяка страна произвежда едни стоки, а други си купува. Например България е голям производител на зърно. Част от това зърно остава в България и се използва за производството на хляб или брашно. Но голяма част се изнася от страната ни и се продава на международните пазари.

Украйна също е голям производител на зърно и други култури като слънчоглед. Това означава, че е конкурент на България за продажбата на тези суровини.

Цените на този тип продукти се влияят много от международните борси. Това означава, че се определят от търсенето и предлагането на пазарите. Например когато започна [войната в Украйна](#), тези стоки поскъпнаха. Това означава, че миналата година производителите на зърно са продали стоката си за повече пари.

Тази година обаче цената е паднала наполовина. Вероятно не всички земеделски производители са искали да продадат реколтата си на по-ниска цена. Така 40% от продукцията на зърно и слънчоглед тази година отлежава в складовете. Няма сделки за техния износ в чужбина.

Защо са гневни българските земеделци?

Българските земеделци смятат, че пристигането на украинско зърно ще подбие техните цени. Съответно те няма да могат да продадат продукцията си и ще са на загуба.

Затова поискаха от правителството да спре вноса от Украйна, докато не успеят да продадат своето зърно за повече пари, отколкото им е струвало да го произведат.

За правителството не беше лесно да намери решение.

Защото земеделците искат да продадат зърното си скъпо (без загуба), но хората искат да купуват хляба си евтино.

Правителството трябваше да намери вариант да помогне и на двете страни.

Какво стана накрая?

Във вторник правителството и зърнопроизводителите постигнаха компромис. А в сряда земеделците прекратиха протеста си. Договорката е засега България да спре вноса на слънчоглед от Украйна. А решението за други култури, като пшеницата, царевицата и рапицата, ще се вземе от Европейската комисия (правителството на ЕС) в преговори с Украйна и земеделските министри на всички страни от ЕС.

Сега пък българските производители на олио няма да са щастливи от това решение. За тях беше по-изгодно да си купуват по-евтин слънчоглед от Украйна, за да произвеждат и продават повече олио. Сложен е този свят на търговията, нали?

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
</book/3367-vnos-iznos-zashto-ukrainskoto-zarno-yadosa-balgarskite-zemedeltsi>

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

